

За наукові КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

Чис. 2

п-851607

СІЧЕНЬ
16
П'ятниця,
1959 року
№ 2 (590).
Ціна 20 коп

Сьогодні розпочав свою роботу
XX з'їзд Комуністичної партії України.
Трудящі Радянської України зустрі-
чають з'їзд як визначну подію в жит-
ті нашої республіки і бажають своїм
посланцям плодотворної роботи.

В ПЕРШІ ДНІ СЕСІЇ

Сьогодні розпочав свою роботу XX з'їзд Комуністичної партії України. Всі трудящі нашої республіки — робітники, колгоспники, радянська інтелігенція — зустрічають з'їзд трудовими подарунками, новими досягненнями в творчій праці.

Найбільшим подарунком з'їздові від студентів нашого університету є відмінні і добрі оцінки на екзаменах, успішне складання заліків.

Зимова заліково-екзаменаційна сесія розпочалася на всіх факультетах університету. Можна з задоволенням констатувати, що вона проходить організовано і чітко. В переважній своїй більшості студенти виявляють ґрунтовні, систематичні знання і успішно складають заліки і екзамени. Добре складають екзамени дипломанти фізико-математичного факультету, студенти IV і V курсів геолого-географічного факультету. Тут покищо немає жодної незадовільної оцінки. Успішно склали спецкурси студенти IV та V курсів історичного факультету.

Проте, на жаль, доводиться говорити не тільки про хороше. Ще не позбавились ми всіх недоліків попередніх років. І найбільшим не-

доліком є лібералізм, який досі ще не викорінено у нас до кінця. І справді, чи не лібералізм з боку викладачів і деканатів пояснюється те, що досі в університеті провітають, і, очевидно, не мають наміру виправитися, такі давно знайомі всім «штатні хвостики», як Ройтман і Пейчева з філологічного, Соколовська, Аврахов, Єрусалимський, Афанасьєв з фізико-математичного, Закаціола з геолого-географічного? Вони і цю сесію, як і попередні, почали з того, що не склали заліків. Чи не лібералізм пояснюється той факт, що викладачі без відома деканів дозволяють студентам перескладати заліки? Так роблять викладачі Височанська на історичному факультеті, яка двічі приймала залік у студентів IV курсу Бабанського та Малеевої, доцент Ланда на геолого-географічному факультеті, що без відома деканату дозволив перескладати залік студентці III курсу Заїці. З цим треба рішуче і остаточно покінути.

Сесію треба провести на найвищому рівні. Це обов'язок і справа честі студентів, викладачів, деканатів.

Агітатори

Важливі події відбуваються зараз в нашій країні: обговорення грандіозного плану розвитку народного господарства, перебудова школи, підготовка до XXI з'їзду КПРС, всесоюзний перепис населення, підготовка до виборів у республіканські та місцеві органи влади.

В роз'ясненні всіх цих подій і питань важлива роль належить агітаторам.

Агітатори хімічного факультету закріплені за будинком № 6 по вулиці Щепкіна. Спочатку ми проводили роботу не завжди добре і своєчасно, але тепер робота йде успішно. Із задоволенням сприймаються бесіди про тези доповіді М. С. Хрущова на XXI з'їзді КПРС, про

всесоюзний перепис населення та інші.

Але цим робота агітаторів не обмежується. Мешканці будинку часто звертаються до нас з найрізноманітнішими запитаннями, і агітатори охоче відповідають їм.

Ось чому в квартирах з таким нетерпінням чекають Толпигіну, Михайлову та інших наших агітаторів.

Велику допомогу нам подає кафедра історії КПРС, регулярно проводячи семінари агітаторів.

У нас ще не все гаразд, бесіди не завжди проводяться вчасно. Але ми будемо працювати ще впертіше. Адже скоро вибори, а до них потрібно добре підготуватися!

В. РУТКОВСЬКИЙ.

Звіт комсомольської організації

В кінці грудня на нашому факультеті відбулися відкриті партійні збори біологічного факультету, на яких було заслухано звіт про виконання комсомольською організацією рішень партійних зборів.

Секретар комсомольського бюро тов. Марченко у своїй доповіді відзначила, що в нинішньому році комсомольська організація поживала свою роботу: зменшилася кількість пропусків, поліпшилася шефська робота. Студенти активно працювали на будівництві гуртожитку, в парку дружби, на агробіологічній ділянці.

І. М. Сагайдак відзначив, що на факультеті поліпшилася політмасова робота, але робота окремих комсомольських груп не налагоджена, невістачає масовості, комсомольського вогню. І це цілком правильно. У нас в бюро хороші комсомольці, але не всі з них працюють з душею, так, як Марченко, Ткачук, Хмара, а лише займають почесні місця.

Адже фактично товариші Подмазко, Шедереко, Скопенко тримаються осторонь від роботи.

Чому? Та тому, що мало вимогливості до них з боку бюро, багато лише даремної метушні. Стиль роботи ще такий: записали і забули.

Твоє чесне СЛОВО

Людина, котрій вірять на чесне слово, користується великою повагою в колективі. Кожен певен, що така людина, коли вже вона взялася за справу, не підведе.

Недарма народна мудрість попереджує: «Краще не обіцяти, як слово не здержати». Людина, що не цінує свого чесного слова, що розкидається ним, зневажає в першу чергу не того, кому вона його дала, а себе саму. Людині цій перестануть вірити — і це велике нещастя для неї.

Серед студентів є немало людей, які не вважають за обов'язкове слово своє дотримувати. Нам повідома лаборант кафедри філософії Л. Височанська про випадок з студенткою географічного факультету Михайловою.

23 грудня пізно ввечері ця студентка попрохала в кабінеті рівно до 9 год. ранку книгу Леніна «Держава і революція». Вона говорила про совість, про честь. Разів десять давала чесне слово.

Але виявилось її чесне слово надзвичайно легким, бо Михайлова книгу в строк не принесла.

Як же після цього вірити Михайловій?

Як вірити тому, хто не дотримує свого слова?

Здається, що це все дрібниці. Подумаєш, книгу не відніс. Але з таких дрібниць складається велике. Хто не цінує слова в буденному житті, тому не повірять — і це буде справедливо — у вирішальну хвилину.

Чайковський говорив, що комсомольське бюро факультету планує в групі і на факультеті хороші заходи (тематичні збори на тему: «Комсомольський обов'язок», групові збори на тему: «Любов і дружба», бесіди про життя великих людей, обговорення новин біології і ін.). Однак вони або не виконуються, або погано виконуються через безвідповідальність деяких комсомольців.

Погано поставлена робота на V курсі. Необхідно звернути увагу й на I курс, де є хороший колектив, але немає ще достатнього досвіду роботи.

Ще недостатньо уваги комсорги груп приділяють політінформаціям. Не всі студенти готуються до них, і політінформації проходять нецікаво.

Значно поліпшилася на факультеті дисципліна студентів (мало пропусків, запізнь). Але ще не викорінено прагнення у окремих студентів, а то і курсів (зокрема, це стосується III курсу), пропу-

ОГЛЯДАЮЧИСЬ НАЗАД

Прошло шість років навчання в університеті. Оглядаючись на роки навчання вже тепер, на порозі державних екзаменів, можна сказати, яку користь дало для нас, людей виробництва, заочне навчання. Поєднання теорії, якою ми оволодіваємо в університеті, з практикою в школі, допомогло розв'язати ряд хвилюючих питань, з якими ми зустрічались в практиці своєї роботи.

Особливо важливим для нас було вивчення таких теоретичних предметів, як хімія, біологія та пов'язання їх з практикою.

Велику увагу приділено було нам при проходженні спеціальних курсів з плідівництва, овочівництва, озеленення, рослинництва і інших.

При проходженні курсу плідівництва, овочівництва, озеленення багато нового пізнали ми з циклу лекцій, прочитаних доц. Ю. М. Кіркопуло. На практичних заняттях ми навчилися робити прищеплення плодкових та декоративних рослин.

Всі ми, вчителі шкіл, у себе на пришкольніх ділянках заклали минулого року плодів розсадники та шкільні садочки. Зв'язавшись з ботсадом університету, ми дістали насіння декоративних порід і на честь закінчення університету в цьому році закладемо в своїх школах невеличкі дендраріуми.

Багато нового нам стало відомо при вивченні курсу рослинництва та спецкурсу з цього предмету. Викладач з рослинництва доцент І. М. Сагайдак познайомив нас з методикою прищеплення додаткового кореня на різних рослинах. Студенти самі проробили це на практиці, засвоївши прийоми та методи прищеплення. Це викликало великий інтерес у студентів, які обрали своєю дипломною роботою одну із тем по впливу додаткового кореня.

Велику допомогу т. Сагайдак надає нам в підготовці курсових та дипломних робіт. Відомо, що саме тоді, коли потрібно вести спостереження над дослідними рослинами, висіяними дома чи в школі, ми складаємо літню сесію. Тому кожен студент, роботою якого керує І. М. Сагайдак, ставить дослід і в себе дома і в університеті на дослідній ділянці, щоб не було перерви в спостереженні за рослинами.

Цікаві досліді поставила студентка Є. П. Субнарел з теми: «Мінливість і продуктивність буряка при додатковому корені». Студентка Р. Ф. Лотоцька цікаві результати одержала при роботі над темою: «Особливості розвитку різних сортів груш, прищеплених на лісній груші». Є й багато інших цікавих тем. Всі студенти-дипломанти отримують усні та письмові консультації у своїх керівників.

На закінчення хочеться висловити подяку всім викладачам за турботу, проявлені про нас під час нашого навчання в університеті. Попереду державні іспити, добре підготуватись та скласти їх — відповідь студента на піклування Батьківщини.

Г. СВАТКОВСЬКИЙ,
студент IV курсу заочного відділу біологічного факультету.

КОРОТКІ ПОВІДОМЛЕННЯ

Група механіків V курсу фізмату складала всі заліки і екзамени зимової сесії.

Більшість студентів цієї групи — цілінники, дружний, хороший колектив. І тому на екзамені з теорії розповсюдження звукових хвиль група одержала лише одну задовільну оцінку, всі останні склали екзамен на «відмінно» та «добре».

На «відмінно» склали сесію студенти Р. Белява, Б. Погребінський, А. Рудман та інші.

***

На геофаці розпочалася сесія. Перші заліки та екзамен склали геологи та географи IV і V курсів. Студенти молодших курсів також активно готуються до екзаменаційної сесії. Студенти II і III курсів складають заліки. Третьюкурсники (група фізгеографів) вже склали картування. IV курс економістів і фізгеографів успішно склав перший екзамен з економічної географії країн народної демократії.

Відмінні і добрі оцінки прикрашають залікові книжки працюючих чотирикурсників. I-ша група економістів одержала лише відмінні оцінки.

Початок хороший. Будемо сподіватися, що студенти геолого-географічного факультету добре складуть всю сесію.

КУЗНЕЦОВА.

стити чи перенести лекцію.

П. С. Столяр говорив, що на факультеті це є недоліки в трудовому вихованні студентів. Так, при збиранні кукурудзи восени цього року навіть окремі студенти-активісти були недисциплінованими. Студенти часто ставилися з високою до роботи колгоспників, вважаючи цю роботу принизливою. На щастя, таких мало, але вони ще є.

Декає факультету І. І. Погребняк ще раз зупинився на недостатній дисциплінованості студентів. Вказав, що старости груп ще не організували широкого обговорення і засудження випадків порушення дисципліни.

Секретар партійної організації факультету П. І. Дмитрашко закликала студентів бути більш вимогливими до себе, оперативніше вирішувати назрілі питання.

Г. ГОРЕНКО,
С. САЖІЄНКО,
студенти IV курсу біологічного факультету.

КРАЦІ РОБОТИ ПРЕМІЙОВАНО

Деякі дні тому стали відомі результати щорічного міжобласного огляду наукових студентських робіт. В цьому конкурсі брали участь 17 вузів Одеської, Херсонської і Миколаївської областей.

В наказі міністра освіти УРСР т. Ковалів відзначається, що за останній рік рівень студентських наукових робіт значно виріс. Рішенням журі кращі роботи відзначені грамотами і грошовими преміями.

Наш університет подав на конкурс 62 роботи. Приємно відзначити, що наукові роботи студентів університету були визнані кращими і одержали 10 перших премій із 15-ти, 18 других із 34-х і 19 грамот. Високої оцінки заслужили роботи студентів Лантухової на тему: «Викриття липневої монархії в романі Стендаля «Червоне і чорне», Костюка — «До питання про розвиток двопартійної системи США в 1900—1914 рр.», Маслова і Прейзера — «Зміни уніполярної провідності германійових діодів під впливом зовнішнього магнітного поля», Зелезінської — «Прибережна фауна острова Березань» і багато інших робіт.

Із загальної кількості премій фіз-мат одержав 6 перших і 4 других, біофак — 2 перші і 3 других, філологічний факультет — 1 першу і 2 других, хімфак — 1 першу і 4 других, історичний факультет — 5 других.

Всі відзначені роботи увійдуть в збірник студентських наукових робіт.

Обговорення програми для восьмирічної школи

Днями на філологічному факультеті за ініціативою кафедри російської літератури (зав. кафедрою доцент П. І. Збандуто) відбулося обговорення проекту нових програм з російської літератури і російської мови для восьмирічної школи. В роботі науково-методичної конференції взяло участь понад 80 чоловік.

Конференція розпочалася доповіддю Ф. Л. Гольдіна на тему: «Принципи побудови нової програми». Доповідач розповів про зміни, які вводяться в структуру школи в зв'язку з необхідністю наближення школи до життя, про вимоги і принципи побудови нової програми.

Підкресливши, що восьмирічна школа є загальноосвітньою, трудовою, політехнічною, доцент Ф. Л. Гольдін відзначив зросло роль загальноосвітніх предметів, вивчення яких повинно підготувати всебічно освічених будівників комунізму.

Особливе місце у виступі Ф. Л. Гольдіна було приділено питанню про обсяг і зміст програми з літератури.

Література — могутній фактор вироблення естетичних критеріїв і смаків, формування всебічно освіченої особи.

Аналізуючи проект програми з літератури, доповідач висловив низку критичних зауважень щодо змісту кожного з проектів і висхід ряд пропозицій, спрямованих на їх поліпшення.

З співповіддю на тему: «За-

уваження по проекту програми з російської мови» виступила доцент А. К. Смольська. У своєму виступі т. Смольська звертає увагу аудиторії на роботу по розвитку мови. Приєднуючись до виступу т. Гольдіна про те, що Міністерство освіти УРСР з недостатньою відповідальністю підійшло до розробки цієї важливої теми, т. Смольська вказує на необхідність будувати вивчення мови на практичних вправах і особливу увагу приділяти вивченню морфології.

З співповіддю на тему: «Вивчення російської мови в українській школі» виступила викладачка університету Т. Н. Туліна.

Вона вказала на необхідність паралельного вивчення російської та української мов і висловила ряд зауважень до проекту програми. Зокрема, відокремлення і склад слова треба вивчати в старших класах, слід виключити з програми повторювані розділи, наприклад, розділові знаки при вигукі. Було відзначено, що програма з російської мови для українських шкіл складена трохи краще за інші програми. Співповіді викликали інтерес у присутніх. Розгорнулося жваве обговорення.

ФОРМУВАТИ МОВУ УЧНІВ

Т. Е. Мармазинська — вчителька семирічної школи — звертає у своєму виступі особливу увагу на необхідність розвитку мови у всіх класах восьмирічної школи, планування цієї роботи і вдосконалення методики проведення уроків по розвитку мови. Зупинившись на змісті програми, т. Мармазинська заперечує думку про правомірність перенесення іменників типу «мать», «дочь», «путь» до іменників на «мя».

БІЛЬШЕ УВАГИ

ПОЗАКЛАСНОМУ ЧИТАННЮ

С. А. Абель — вчитель Ізмаїльської середньої школи — критикує програму за невиправдане скорочення часу, відведеного на керівництво позакласним читанням. Він говорить про різні форми позакласної роботи з літератури, які не знайшли відображення в програмі. Виступаючий говорить, що до складання підручників з лі-

тератури слід залучати письменників, і замість слабких автобіографічних нарисів про життя письменників, вміщувати нариси, портретні зарисовки.

ВЧИТИ ДІТЕЙ МОВАМ

С. А. Лурье — завідувачий Новорайською середньою школою — запропонував уніфікувати програму з російської і української мов для шкіл РРФСР і УРСР. Треба не лише визначити зміст, але й дати напрямок роботі вчителя. На вивчення мов потрібно виділити більше часу, адже ефективність навчання в значній мірі визначається навиками письмової мови.

ДОТРИМУВАТИСЯ

ПОСЛІДОВНОСТІ В НАВЧАННІ

А. С. Романенко — вчителька Кислицької семирічної школи — у своєму виступі вказала, що програма V—VII класів не завжди враховує вже набуті учнями в початковій школі знання. А. С. Романенко говорить про необхідність послідовного розвитку навиків практичного навчання з письма і мови, а це повинно знайти відображення в програмі. В тих випадках, — говорить т. Романенко, — коли ми проводили екскурсії в МТС, на ферми, в поле, мова дітей ставала більше жвавою, яскравою, образною, емоціональною.

ПРИЩЕПЛЮВАТИ ДІТЯМ ЛЮБОВ ДО КНИГИ

Р. І. Рабінович — вчителька Хмельницької середньої школи — запитує, чому в програмі немає творів Гайдара? Чому немає оповідань, віршів про наше сьогодення? Дітей потрібно навчити любити книгу, літературу, мову. А це можна зробити через яскраві твори, через широке використання картин відомих майстрів.

***

В заключному слові П. І. Збандуто підсумувала роботу конференції, вказала на її значення.

— Всі висловлені тут зауваження, як і письмові пропозиції, що поступили, будуть узгадані і відіслані в Міністерство освіти, — говорить П. І. Збандуто. — Проведення таких нарад-конференцій — одна з форм безпосереднього зв'язку нашого університету з школою. Обговорення програми показало, що і надалі треба практикувати проведення всіма факультетами університету науково-методичних конференцій зі студентами-зачниками і вчителями, що закінчили університет. Ця робота повинна стати систематичною і плановою.

Д. БАТУЄВ.

У нас в гуртку

Наш гурток (керівник — доцент П. І. Христиненко) організований недавно, в жовтні минулого року, але зроблено ним вже багато. Засідання ми вирішили проводити раз на тиждень, щоб не переобтяжувати себе в дні сесії. За минулий період заслухано сім змістовних доповідей. Доповіді тт. Антоненка, Барінової, Тейтельмана були присвячені висвітленню методу так званої нелінійної механіки. Цікаві повідомлення зробили студенти Гольдштейн, Куліш, змі-

стовною була доповідь студента Алексєєва.

Крім того, члени гуртка заслухали цікаву інформацію Барінової про життя і діяльність видатного радянського механіка і математика академіка С. А. Христіановича, в зв'язку з нагородженням його четвертим орденом Леніна. Про окремі роботи академіка з механіки і математики розповів доцент П. І. Христиненко.

Наш кор.

ПОРАДИ ВИПУСКНИКАМ

Підготовка і написання дипломної роботи

2. ЧИТАННЯ І ВИПУСКАЮЧІ

Опрацьовуючи літературу з будь-якої галузі знань, дипломант зустріне з цілим рядом місць або окремих слів, які вимагатимуть додаткового з'ясування. Це можуть бути застарілі слова загальнонародної мови, які вийшли з ужитку, географічні назви, різні спеціальні терміни, імена історичних осіб і т. п.

Потрібно знати, до яких джерел звернутися для з'ясування того чи іншого слова.

Найпоширенішими довідковими виданнями є словники різних типів, в яких слова розташовуються в алфавітному порядку. Найбільш універсальним і докладним довідковим виданням є енциклопедичний словник, в якому даються пояснення слів з усіх галузей знань.

Найкращими з енциклопедичних словників є:

1. Большая советская энциклопедия, изд. 2, М.
2. Малая советская энциклопедия, изд. 2, М. 1933—1947, тт. 1—11.
3. Энциклопедический словарь (в трех томах), М. 1953—1955.

З дореволюційних видань певною мірою корисним може бути енциклопедичний словник видавництва «Ф. А. Брокгауз и И. А. Ефрон», СПб, 1890—1907, півтомів 1—86.

Але, користуючись цим словником, не слід забувати про час, коли він виданий.

Досить частими бувають випадки, коли читач не точно знає або й зовсім не знає значення слова з рідної мови (російської чи української). В цих випадках на допомогу приходять т. зв. тлумачні (поросійському «толковые») словники. З російської мови є такі тлумачні словники:

1. Толковый словарь русского языка. Под ред. проф. Д. Н. Ушакова. М., 1935—1940, тт. 1—4;
2. С. И. Ожегов. Словарь русского языка. Изд. 3, М., 1953 г.

З дореволюційних видань може бути рекомендований перевиданий в післявоєнні роки чотирьохтомний «Толковый словарь живого вели-

корусского языка» В. І. Даля, а також «Этимологический словарь русского языка» А. Г. Преображенського.

З української мови єдиним словником, хоч і застарілим для нашого часу, є «Словарь української мови» Б. Грінченка, в якому слова здебільшого пояснюються перекладом на російську мову. Вийшли також I і II томи українсько-російського словника, підготовлені Інститутом мовознавства АН УРСР (інші томи готуються до друку).

При перекладі текстів з російської мови на українську слід звертатися до «Російсько-українського словника», виданого в 1948 р.

З'ясування значення іншомовних слів, що ввійшли до російської або української мов, даються в «Словаре иностранных слов», І. В. Льюхіна і Ф. М. Петрова.

Крім перелічених, є ще «Политический словарь», «Философский словарь», а також словники і довідники з окремих галузей науки і техніки.

Людська пам'ять має певні ме-

жі, вона не може постійно втримувати всі потрібні їй чи іншій людині відомості, назви, визначення, висловлення вчених чи письменників і т. п. Для того, щоб найбільш потрібні матеріали дипломант мав завжди під рукою, йому необхідно робити виписки з опрацьованої літератури чи з архівних матеріалів. А оскільки дипломна робота розглядається як серйозна наукова робота випускника, то в ній повинна бути дотримана перша умова науковості — точне оперування фактами. Тому виписки потрібних дипломантові висловлень, чітких думок, поглядів треба робити абсолютно точно з зазначенням першоджерела, сторінки оригіналу, щоб в разі потреби кожний, хто буде читати дипломну, міг особисто перевірити згадані матеріали і пересвідчитись в правдивості зроблених висновків.

На жаль, іноді трапляються і в нас поодинокі випадки, коли дипломант, замість своїх власних

ПОЖВАВИТИ НАУКОВУ РОБОТУ

Малі студентів працює в наукових гуртках. А наукова робота, на мій погляд, повинна стати необхідною для студента університету.

НСТ факультетів повинні підтримувати тісніші зв'язки між собою. Адже є реальна можливість обмінюватися науковим досвідом і ставити на обговорення доповіді студентів істориків і філологів, географів і біологів, фізиків, математиків і хіміків. Це дало б позитивні наслідки.

В наступному семестрі НСТ університету розпочне підготовку до традиційної студентської конференції. Перед громадськістю університету стоїть завдання: підготуватися до конференції так, щоб не було соромно дивитися в очі нашим гостям — студентам з різних університетів країни.

В. КОВАЛЕВСЬКИЙ.

Вивчаємо педагогічну спадщину А. В. Луначарського

Недавно науковий студентський гурток при кафедрі педагогіки та психології провів засідання, присвячене 25 роковинам з дня смерті А. В. Луначарського.

Студент К. Поглубко, член гуртка, виступив з доповіддю на тему: «А. В. Луначарський про політехнічну освіту». Після Великої Жовтневої соціалістичної революції А. В. Луначарський на протязі 12 років (до 1929 р.) беззмінно працював на посту народного комісара освіти СРСР, а потім на посту голови Вченого комітету при РНК СРСР. А. В. Луначарський багато працював над розробкою теоретичних, організаційних і методичних основ системи народної освіти.

Природно, що в наші дні особливий інтерес викликають роботи А. В. Луначарського про політехнічне навчання.

А. В. Луначарський розглядав політехнічне навчання, як складовий компонент шкільної програми. Він доводив, що політехнічне навчання сприяло б трудовому вихованню учнів, допомагало б глибше засвоїти теоретичні дисципліни, готувало б учня до трудового життя, знайомлячи з основами виробництва, нарешті, сприяло б правильному обранню професії.

Це засідання — перший ступінь у вивченні творчості А. В. Луначарського.

Д. БАТУЄВ.

спостережень і думок, шукає і знаходить готові роботи, окремі статті і, вибравши з них солідні «куски», «зшиває», «клеїть» свою роботу. На зауваження, що не можна ж просто переписувати цілі сторінки, абзаци без лапок, привласнюючи таким чином собі чужу працю, одна дипломантка відповіла: «А що ж я повинна робити? Хіба я краще скажу? Це ж вчені люди писали».

Отже, роблячи виписки, слід пам'ятати, що в роботі частина з них буде використана як цитати з точним бібліографічним посиланням, інші можуть бути згадані або переказані своїми словами, також з бібліографічним посиланням. Але все основний текст дипломної роботи повинен бути самостійним, написаним випускником на основі сумлінного опрацювання літератури, власних спостережень, глибокого вивчення текстів творів, історичних матеріалів, документів, і т. п.

П. Ю. ДАНИЛКО.

Створити постійнодіючий лекторій з питань естетики

Я не буду говорити тут про загальні положення естетичного виховання, про його значення, як складової частини комуністичного виховання. Це всім добре відомо. Я думаю, що розмова про естетичне виховання на сторінках нашої газети повинна вилитися в обговорення конкретних питань і конкретних пропозицій, спрямованих на поліпшення постановки цієї справи у нас в університеті. А що робиться в цьому відношенні у нас в університеті? Не таємниця — зроблено тут дуже мало.

На філологічному і історичному факультетах читається спецкурс з історії західноєвропейського образотворчого мистецтва. Читає його доцент Б. О. Шайкевич. Чому б не організувати читання таких і подібних до цього спецкурсів, скажімо, з історії російського образотворчого мистецтва?

В минулу зимову сесію мені довелося побувати на залах, які склали студенти V курсу філологічного факультету з історії західноєвропейського мистецтва XIX віку. Залік був дуже цікавим, поперше, тому, що майже всі відповідали добре, а по-друге, тому, що матеріал був цікавим сам по собі. Думаю, що ці спецкурси слід популяризувати для того, щоб в їх роботі взяла участь більша частина студентів. Крім того, дуже бажаною була б організація постійнодіючого лекторію з окремих, конкретних питань мистецтва. Необхідність в цьому є дуже велика.

Проводячи семінарські заняття з історичного матеріалізму, я мала можливість багато раз переконатися в цьому. Саме теми, зв'язані з проблемами специфіки мистецтва, його ролі в суспільстві, викликають особливо великий інтерес, і семінари з цих питань проходять, як правило, дуже цікаво. Але семінарські заняття охоплюють порівняно невелику кількість студентів, і часто немає можливості під час таких семінарів зупинитися на окремих проблемах. А тимчасом є багато питань, з яких слід би поговорити і посперечатися. Ось одне з них. Не так давно в нашому місті була виставка Рокуелла Кента. Цілком природно, що і сам прогресивний художник, близький друг Поля Робсона, і його твори викликали великий інтерес громадськості. Це знайшло свій відбиток і в книзі відгуків. Там було дуже багато найрізноманітніших записів, суперечливих щодо оцінок одного й того ж твору Кента. Цілком зрозуміло, що, коли б у нас організувати лекцію про творчість Р. Кента, це викликало б великий інтерес і було б дуже корисно для розвитку естетичних смаків, які формуються саме на конкретному аналізі конкретних явищ в галузі мистецтва. А загальні положення, ви-

кладені у відриві від практики, мало допомагають.

В книзі відгуків були і записи, зроблені студентами нашого університету. На деяких з них мені і хотілося б зупинитися. Зокрема, серед записів були такі, які свідчили, що авторам їх з усіх живописних робіт Кента найбільше сподобався «Будинок жаків». (Той, хто бачив виставку, пам'ятає, що ця картина викликала чи не найбільше здивування). Сам Р. Кент говорить про неї, як про один з невіддалих своїх творів: в ньому має місце різка невідповідність замислу і виконання. Картина була написана в період I світової війни, коли Кент жив у Ньюфаундленді. Місцевим жителям здавалася дивною поведінка художника, який годинами блукав по пустинних берегах, роблячи зарисовки та етюди. Вони вирішили, що Кент — шпигун, за ним був встановлений постійний нагляд. Скоро дійшло до того, що Кент на кожному кроці зустрічався з смертельною небезпекою. Цей свій настрій великої тривоги і напруженості художник і намагався передати в картині «Будинок жаків». Але в картині немає й сліду тієї реальної основи, на якій вона виникла, а дивне червоно-зелене освітлення, лунатично блукаюча людська фігура без голови надає картині містичного зафарблення, цілком змінюючи задум автора.

Р. Кент підкреслює, що всієї його творчості містицизм глибоко чужий, і він, як художник, переживає гіркі хвилини, коли окремі його твори дають привід для неправильного розуміння їхнього змісту. Встановити творчий контакт з глядачем, правильно донести до нього свій задум — постійне прагнення Кента. Адже в своїй творчості він завжди звертається до народу і

працює для нього. Навіть поверховий огляд виставки давав підстави переконатися в глибокій правдивості цих слів художника.

Я думаю, що бачити в «Будинку жаків» кращу картину Кента — значить мати поганий естетичний смак.

В книзі відгуків були й такі записи студентів університету, де говориться, що Кент — імпресіоніст. Треба сказати, що такі висновки свідчать про естетичну неграмотність окремих студентів, проте, що ці товариші нічого не зрозуміли ні в імпресіонізмі, ні в Кенті.

Загальний напрямок творчості Р. Кента — реалізм. Саме це не дає можливості видатному американському художникові брати участь в офіційних виставках американського мистецтва. На мою думку, в окремих своїх кращих творах Кент піднімається до соціалістичного реалізму. Особливо це стосується його графіки.

Немає сумніву в тому, що лекція про творчість Кента змогла б допомогти вяснити цілу низку цікавих питань і була б корисною.

Крім того, дуже важливим завданням постійнодіючого лекторію була б критика сучасних модерністичних напрямків в буржуазному мистецтві, таких, як абстракціонізм і інші. Необхідність в постійній ґрунтовній критиці теоретичних основ і практики цих реакційних напрямків диктується тією загостреною ідеологічною боротьбою, яка характерна для нашого часу.

Думаю, що організація такого лекторію і читання спецкурсів, подібних до тих, які читає доцент Б. О. Шайкевич, була б значною і корисною справою, яка допомогла б у вирішенні завдань естетичного виховання нашого студентства.

І. МАТКОВСЬКА.

Чи не час

мінських занять пропустили В. Скліма, Т. Баскакова, І. Бігель,

опам'ятатися?

Ю. Буянов, І. Бобровський та ціла низка інших.

Ця перша група — «рекордсмени» університету по пропусках семінарських занять, бо із декількох десятків семінарських груп перших і других курсів другої такої немає.

Якщо взяти інший бік справи — якість підготовки до семінарських занять — і перевести це на зрозумілу студентам мову оцінок в балах, то картина така.

В першій групі філологів з загальної кількості виступів на протязі семестру 18 процентів незадовільних оцінок (головним чином відмовлень), а добрих і відмінних — 36%.

В інших групах відповідно: 2-га група філологів — 3% незадовільних і 64 проценти відмінних і добрих оцінок, 2-га група істориків — 6% «незадовільно» і 43% «відмінно» і «добре», 3-тя група фізиків — 9% «незадовільно» і 53% «відмінно» і «добре».

Отже, і в цьому відношенні «пальма першості» теж належить першій групі філологів II курсу. Що й казати — «абсолютні чемпіони»! В групі відмовлялись відповідати (а якщо й пробували це зробити, то лише для того, щоб напустити «пороху в очі») студенти С. Анікеєва, Т. Баскакова, І. Бігель, В. Якуб, А. Подгорний та інші. І дуже вже вузьке коло студентів, які добре готуються до семінарських занять (Л. Дерганова, Е. Ткач, Л. Вахатова, Е. Жекова).

Зовсім інше явище спостерігається в другій групі цього ж курсу. Переважна більшість студентів групи добре готуються до семінарів. Особливо змістовними відповідями радують студенти С. Чернега, Е. Куксова, Т. Минчик, З. Фурдуй, Г. Лі, С. Тулякова, Долбня. Тут набагато кращі справи і з дисципліною. Чому ж на одному і тому ж курсі такі різке протилежні результати? На це важко відповісти. Але було б краще, щоб відповіли самі філологи.

І. П. НИКИФОРЧУК.

СЛІДАМИ НЕОПУБЛІКОВАНИХ ЛИСТІВ

До редакції газети надійшов лист від старшого лаборанта кафедри російської та зарубіжної літератури т. Крупко, яка проживає в будинку № 12 по вулиці Щепкіна. У своєму листі т. Крупко висловила обурення, що адміністрація друкарні не подбала про те, щоб газети, які утворюються при плавці літотипного металу в підвалі будинку, не потрапляли в квартири мешканців будинку.

Редакція поставила до відома директора друкарні т. Шаповалова та господарину університету про скаргу т. Крупко. Як повідомили редакцію, в приміщенні для плавки металу вже налагоджене вентиляційне устаткування. Спеціально організована комісія в складі інженера з техніки безпеки ОДУ т. Фирманюка, голови профкому т. Соколова, члена профкому т. Макаруча, завідуючого майстернями т. Литвиненка, секретаря парторганізації майстерень т. Бордуліна, директора друкарні т. Шаповалова та робітника-плавильника т. Гареліка перевірила ефективність вентиляційного устаткування і засвідчила, що воно забезпечує витяжку газів з приміщення.

Дорогу індивідуальному

плану

В останній час почала розвиватися нова форма науково-навчальної роботи студентів — індивідуальний план. Він передбачає придбання студентами більш вузької спеціальності в тій чи іншій галузі науки. Індивідуальний план сприяє поглибленню знань і підвищує активність студента в науковій роботі.

В нашому університеті ця нова форма ще не набула належного поширення на всіх факультетах. Досвід роботи по індивідуальному плану є тільки на географічному факультеті. В минулому навчальному році тут почали працювати за індивідуальними планами студенти Ковалевський і Чепалига. Перед цим вони зробили на кафедрі доповіді по темах, які вони

опрацьовують, і кафедра вирішила, що ці студенти підготовлені до самостійної наукової роботи.

Пристаючи до роботи по індивідуальному плану, вони обрали вузьку спеціалізацію — геоморфологію — і теми: «Геоморфологія узбережжя Чорного моря», «Геоморфологія четвертинних терас Дністра». Для керівництва цими темами призначені доцент С. Т. Белозеров та І. Я. Яцько. Щоб у студентів Ковалевського та Чепалиги було більше часу для наукової роботи, їм дозволено вільне відвідування лекцій і знято з навчального плану деякі предмети.

Неправі ті, хто думає, що індивідуальний план існує як «прикриття для ледарів». Індивідуальний план передбачає вивчення допоміжних предметів, необхідних для здобуття знань з обраної спеціалізації. В минулому році, наприклад, Чепалига і Ковалевський склали два додаткових екзамена, знятий був лише один обов'язковий предмет. Додаткові предмети вивчаються самостійно. Для полегшення їх вивчення виділяються викладачі, які консультують студентів і приймають екзамен з даного предмету. Крім того, проводяться практичні роботи.

Індивідуальним планом передбачається самостійне проходження практики в досліджуваному районі. Цим самим студент одержує навички самостійної польової дослідницької роботи.

На географічному факультеті індивідуальні плани знаходять більш широке поширення, завдяки ініціативі НСТ факультету і активній підтримці деканату. В даний момент група студентів в складі шести осіб готується для захисту робіт, які дозволять їм перейти на індивідуальний план роботи. Частина цих студентів буде спеціалізуватися у вузьких галузях економічної і фізичної географії.

В майбутньому у нас на факультеті буде навчатися за індивідуальним планом 8—10 осіб. Найбільш доцільно переходити на індивідуальний план не раніше III курсу, тому що для успішного ведення наукової роботи необхідні міцні теоретичні знання і досвід польової практики.

Необхідно поширити досвід індивідуальних планів на інші факультети. Цим мусять зайнятися не тільки деканати, а головним чином факультетські НСТ, щоб виділити найбільш здібних студентів.

ВЕЙДЕ,
студент III курсу геофаку.

НА ВЕЧІРНЬОМУ ВІДДІЛІ

Добре розроблених заходів по роботі з студентами вечірнього відділу у нас немає. Ми спробували запозичити досвід роботи у студентів консервного інституту — наших сусідів. Але нам відповіли, що хотіли б від нас допомоги в цій роботі.

Робота з вечірнім відділом ведеться в 2-х планах: навчальна і культурно-масова.

В період підготовки до екзаменів виділена група студентів-від-

мінників для надання допомоги студентам вечірнього відділу.

Частина студентів вечірнього відділу залучена до роботи в художній самодіяльності факультету.

Багато уваги вечірньому відділу приділяють викладачі Б. Л. Гуревич, Н. І. Коновалова, К. С. Шухгалтер.

В. ТКАЧЕНКО,
секретар комсомольського бюро
геолого-географічного
факультету.

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Аллам своїм — жінці й дочці —
присвячую.

Б. ДЕРЕВ'ЯНКО

Ніяких зборів, власне, не було. Галина вихором влетіла в аудиторію. Зачинивши за собою двері і зупинившись біля них, щоб перевести дух, вона тихо сказала, хоча спершу хотіла гукнути:

— Ідемо.

І це тихе «ідемо» раптом переродило людей. Хто читав книгу — закрив, хто тримав у руках конспект — кинув його на стіл, хто сидів — схопився, хто стояв — затанцював, хто мовчав — заговорив, хто говорив — заспівав. І понеслося з усіх боків щось таке нестримно-радісне, що сприймалося як веселий біг весняних струмків. А яких тільки вигуків не можна було почути! Від «ура», «здорово», «слава богу» до «маїнка моя, рідна», «кукурудза дорога».

Радість була загальною. Раділи навіть ті, хто загалом поїзди був не дуже радий. Але така вже здатність колективу підкорятися окремим індивідуам не тільки своїй волі, але й своєму настрою.

Перед самим від'їздом Галині повідомили, що Петро Миколайович Денисенко, який мав їхати з їхнім курсом, захворів.

Декан, зсунувши кепі на потилицю, глянув на приписки студентів.

— Деякий час самі побудете?

— Звичайно...

— Тоді Галина буде за старшого.

Він був людиною діла, цей декан. Він приймав рішення блискавично, на ходу, він був розумний і веселий, вольовий і дотепний, він міг, не моргнувши оком, зняти стипендію за пропуск лекції і в разі потреби, не задумуючись, відпустити студента на тиждень додому. І саме тому, що був він таким, його поважали і навіть любили студенти. В усякому випадку, вони пишалися ним, а це ще більше, ніж любов, бо любити можна людину і слабку, а пишатися можна лише сильною.

Іхали не більше двох годин. Студентів ніхто не зустрів, приміщення гонтори бригади було зачищене. Галина звернулася до шофера. Поклавши натруджені руки на руль, той з м'якою, неначе винуватою посмішкою, розповідав:

— У бригадира нашого хрестини. Дочка з міста малого привезла. Повинен був би вас зустріти комсорг наш... Але де він?

— Може він теж на хрестинах, — кинула якась з дівчат. Тільки й помітив шофер, що у неї волосься якесь блідозолоте.

Шофер похитав головою. Ні, не такий Іван.

Галина закусила губу. Обурення так відверто світілося в її очах, було помітне і в закушеній губі, і в наспуленних бровах, що шофер посміхнувся, мов би говорив: «Ех, молоді, молоді, не знаєте ще ви життя».

— Поїдемо до нього додому, — Галина взялася за дверцята кабіни.

— Поїдемо.

Машина під'їхала до великого, ще нового будинку. На фронтоні було вирізьблено чітко: «Нещадименко Петро Олексійович». Трохи нижче місцеві будівельники вибили щось на зразок герба господаря будинку: наповнений через край кошик винограду.

З відкритих навістіж вікон несся п'яний гомін, дзвін посуду.

Галина пішла в хату. Вона готувала вдарити невідомого ще їй чоловіка, якого уява малювала їй товстим, червоним, з нахабними

маслянистими очима. Він ні скілецьки не відрізнявся від тих, чії карикатури вона бачила в газетах і журналах.

Коли Галина ввійшла в кімнату, гості, а їх було чимало, притихли. Чоловік з засмаглим до чорноти обличчям, з сплутаним густим волосьсям, одягнений у вишиту українську сорочку, підняв на Галину очі.

— Що, дочко? Приїхали нам допомогти... Нашого хліба хочете покуштувати?

— Ніяка я вам не дочка, — сердито відказала Галина. — За вас робити приїхали, а ви навіть не зустріли нас. Куди нам йти, щоб влаштуватись?

— От, чорт забері, і забув. Зараз, зараз, — став підніматися бригадир, але це вже було не в його силах. Тільки підвівся, так і сів.

Якась жінка гукнула Галині п'яним голосом:

— Совість би мали. Не дають людині ні хвилини відпочинку.

Галина вибігла з кімнати. На душі їй зробилося тоскно і холодно.

Шофер, Василь Тимофійович, намагався не дивитися їй в очі.

— Ну, що ж, поїхали...

Галина вирішила розшукати голову.

Тільки від'їхали від воріт, як побачили юнака, що швидко вийшов з вулички. Кремезний. Середнього росту. Одягнений просто і дуже акуратно: здавалося, що на його сорочці не було жодної складочки.

Шофер зупинив машину, відкрив дверцята і гукнув:

— Іван, йди сюди!

А Галині пояснив:

— Це секретар нашої комсомолі.

— Он яка справа, Ванюшко, — говорив він до юнака, коли той підійшов, — привіз я студентів. Нещадименко хрестини справляє, а людей же треба влаштувати. Ось познайомся. Ця дівчина за головного.

Іван попрохав пробачення, що не зміг одразу зустріти студентів, заспокоїв: «Зараз влаштую», — запитав у шофера:

— Дядю Ваню, жінка ваша буде варити для однієї групи?

— Ну, що ж. Якщо треба...

Студенти нудилися. Грали у волейбол. Нехотя перекидалися жартами. Маленька голубоока Влада Ярофенко збирала поодинокі жорсткі придорожні квіти, які не знали яким чудом збереглися до цього часу.

Оточили машину.

— Ну, що?

— Зараз будемо розвозити.

— Як це розвозити? — здивувалась дівчина з шапкою волосься, колір яких здавався якимось блідозолотим.

— Отак і розвозити.

Шофер шепнув Галині:

— До мене, будь ласка, яких-небудь простих дівчат. Щоб наші були. Зрозумілі.

Іван гадав, що влаштування займе не більше години. Однак насправді вийшло більше двох. Та й ще залишилися: Галина, дівчина з блідозолотим волосьсям, Влада та дівчина з холодним виразом обличчя. На світ вона дивилася, неприродно високо занісши голову

та відкопилівши у напівпрезирливій гримасі губи.

— А куди ж вас?

Василь Тимофійович порадив:

— Та до Михайла Купченка їх би можна.

— До куркуля?!

Але нікого, крім «куркуля», в запасі не було.

Михайло, високий, дебелий чоловік, що мав не більше шістдесяти років, зустрів холодно і спершу навідріз відмовився. Але Іван з Василем Тимофійовичем його умовили. Немалу роль тут відіграло те, що вони нагадали: колгосп платить за кожного студента.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ

Ось-ось мало зійти сонце!

На верхівках двох тополь, що росли між хатами Михайла Купченка та його сусіди Василя Назаренка, вигравали його відблиски.

В хліві ліниво й жирно рохкали свині, біля яких поралася жінка Михайла.

Покрякуючи, перевалювалися по подвір'ю качки.

Кочлатий пес, шулячи злі оченята, тихо гарчав на двох курок, що порпалися недалеко від його конури.

Галина швидко пробігла до криниці, витягла відро води і, заплющивши очі, почала вмиватися. Краплини води заплуталися у її чорному густому волосьсі, і сонце, що якраз зійшло, переламалося своїми променями в оцих краплинах на всі кольори райдуги. Від того здалося, що голову дівчини прикрашує найкоштовніше каміння. Тим же камінням виблискують старі кряжисті дерева в садку, прибралася ним земля, а сонце прикипіло губами жадібними до неї, і, знай, пестить її, дивуючись величчю і красі земній. Небо без жодної хмаринки, далеке, окутане якоюсь казковою прозорою голубою млою. Копиться лугом туман, гнеться до землі, до висохлих, але в цю пору ще м'якуватих трав, що сплелися між собою і застигли у млосній задумі. Тиша така навкруги, що задиристий крик півня чи гуркіт коліс якої-небудь підводи лунко розноситься по всьому селу,

облітає всі куточки, а потім виривається із хитромудрого сплетіння вуличок і гасне десь в розлогих ярах шовків, що з трьох боків обступили село.

Галина востаннє хлопнула крижаною водою собі в обличчя і полототіла до хати, тільки спідниця майнула, відкривши на якусь мить струнку і сильні дівочі ноги. Хитнула пружним станом і зникла в дверях. Хвилини через дві вийшла з хати інші дівчата. Дівчина з блідозолотим волосьсям, висока, гнучка, потягувалася, виламуючи своє дівоче слухняне тіло, відкинувши його назад. Влада захоплено стрінула довгими чорними віями і стала, вражена красою осіннього ранку.

— Боже мій, — прошепотіла вона. — Як хороше... Марія, ти подивися тільки!

Звідси, з горбка, на якому розкинулася садиба Купченка, все село, поліг увесь були видні, як на долоні.

— Марія, ти бачиш? — гукнула вона вже голосніш, захлинаючись від нестримної і безпричинної радості, до високої дівчини з блідозолотим волосьсям.

А Марія й собі замилувалася. Закинула руки за голову, перебирає пальцями нижній шовк свого волосься, а по її губах, припухлих дигачих губах, мрійно походжає посмішка.

Про художню самодіяльність

Новорічний факультетський вечір. Приємно збуджені, з веселою посмішкою на обличчі глядачі аплодують своїм товаришам на сцені.

Мой милый друг,

Люби мене немножечко... — лунає зі сцени приємний дівочий голос. Майстерно акомпанує гітарист, задушевно співає дівчина, прекрасна мелодія цього старовинного романсу, але... дівчина, яка сидить поруч з нами, тихо зітхає: саме в цей передсвятковий вечір хочеться, щоб твій коханий любив тебе не «немножечко», а сильно, глибоко, особливо зараз хочеться відчувати поруч надійне плече друга, з яким не страшно будь-які перешкоди і близькою є мета, що здавалась недосяжною. А це чимало радянських новорічних пісень, які з задоволенням слухаєш.

Потім виконуються пісні «Утес» та «Солдатський вальс». Хороші пісні, дуже поважасмо ми їх виконавців, але, відверто кажучи, набридло їх слухати майже на кожньому концерті.

Що й казати, репертуар нашої художньої самодіяльності далеко не різноманітний, майже не чути в нас народних пісень, і, що найбільш прикро, — рідних, українських.

На наші вечори часто студенти йдуть неохоче або просто заради танців. Чому впа в авторитет нашої художньої самодіяльності? Чому, нарешті, другий відділ нашого новорічного концерту був досить посереднім? Справа в тому, що хибною є сама система роботи самодіяльних колективів — штурмізм!

Всі концерти на факультетському чи університетському вечорі, виступи в підшефній частині, на підприємстві, в госпіталі, — все це готується поспіхом. Хіба можна підготувати великий концерт за 1—1,5 місяці, в той час, коли на

його підготовку необхідно мінімум 4 місяці.

Не продумується серйозно програма, одні й ті ж виконавці змушені виїжджати з концертом 8—10 разів на місяць, внаслідок чого вони відриваються від навчання, погіршується їх настрій, знижується і якість виступів.

Часто наші концерти набувають характеру звітих концертів, кількість яких повинна бути зазначена в пункті виконавчого плану КСМ бюро, вони перестають бути засобом естетичного виховання студентів. Тому й неввірна постановка роботи в гуртках самодіяльних колективів — керівники гуртків не дають їх учасникам справжнього розуміння сценічного мистецтва. Тому й важко залучати студентство в гуртки.

Дивує пасивність та безініціативність не лише тих, хто ніякої участі не приймає в художній самодіяльності, а й багатьох факультетських бюро.

Самодіяльні колективи — це добровільні організації, але це зовсім не означає, що в учасників їх повинно бути відсутнім всяке почуття відповідальності. За всякий зрив треба карати, карати суворо, але комсомольська організація чомусь завжди у нас проходить остоско

рацькою і не ціпає зривників. На нараді культмасового активу, яку організувало партбюро університету, Лейдерман висунув хороший діловий лозунг — організуватись! Його всі гаряче підтримали, розійшлися, а становище справ після того не змінилося. Досі на заняттях університетського хору присутні лише 10—15, та й то не постійних чоловічих голосів. Це ж просто сором — в університеті з такою великою кількістю студентів не можна організувати постійний хор в 120 чоловік!

Енергії однієї лише Мельничук (член КСМ бюро університету) та 4 чоловік з студллубу, які працюють постійно (решта з 11 під тим чи іншим приводом намагаються уникнути роботи), недостатньо.

Хочеться кинути докір і громадським організаціям — ніде проводити репетиції через відсутність приміщень.

Треба, щоб побільше було у нас в художній самодіяльності таких людей, як Одинцова, Макаров, Гусак, Євсюков, Хильниченко, які всією душею боліють за честь свого вузу, — тоді і художня самодіяльність буде у нас на належному рівні.

В. ЛОСКУТНИКОВА.

НА ДОЗВІЛЛІ

ПОДУМАЙТЕ

(Відповіді на питання, вміщені в №№ 36—37 за 1958 р.)

Події, описані Грибоєдовим в комедії «Горе з розуму», відбуваються в четвер.

Слова дуета «Слухали-ль вы...» до опери «Євгеній Онегін» Чайковський взяв з вірша Пушкіна «Співець».

Подколесін, герой п'єси Гоголя «Одруження».

У Бердичеві вінчався відомий французький письменник Оноре де Бальзак.

Аральське море не зв'язане з океаном.